

ROZHOVOR S DENISOU VÁCLAVOVOU A PAVLEM ŠTORKEM

organizátory festivalu 4+4 dny v pohybu
(15. – 24. října 2010)

Taneční pocta fotbalu, monodrama o životě první manželky Gustáva Husáka, masový hrob společných vzpomínek – již popatnácté ožíví pražskou podzemní kulturní scénu. Dá se vystopovat nějaká společná linka, či leitmotiv, který program spojuje?

P. Š.: Náš festival pravidelně prezentuje velmi rozdílná témata a formy zcela záměrně, aby upozornil na širokou škálu jevištní či umělecké prezentace. To však neznamená, že výběr je nahodilý, jde, řečeno s nadsázkou o velmi pečlivě vybraný „pall mall“. Přijmoume zprávu pro nás, jako organizátory je, že se nám podařilo získat si nové publikum, novou generaci diváků, která nejen, že již mluví zcela plynně anglicky, ale poslouchá například muziku, o které vůbec netušíme, že existuje. ☺

Místa, které náš festival již patnáct let objevuje a umělecky ožívuje, mají většinou jedno společné – označení – BÝVALÉ. Bývalý pivovar, bývalé tovární haly, bývalá cihelna, ... Minulost míst zaniklých balancujete festivalovou dramaturgií, která se dá jednoznačně označit za současnou, progresivní a často až vizionářskou. Přesto se Vás musím zeptat, jak minulost ovlivňuje vaši festivalovou dramaturgií?

P. Š.: Pohled do minulosti, je v letošním roce přítomný mnohem markantněji než v předešlých letech. Promítá se v tvorbě belgického architekta a malíře Filipa Bertheho, jehož práci Masový hrob společných vzpomínek budeme prezentovat jako první festival ve Sředi Evropy. Cílem projektu je umělecky zhodnotit stav současné Evropy – nahmatat její kritická místa, poukázat na paradoxy, neřešené a možná i neřešitelné otázky. Jde o strukturovanou expozici přírodních i městských katastrof, válečných konfliktů, důsledků násilného chování, zkrátka všeho co, ať chceme, nebo nechceme, tvoří naši evropskou kolektivní paměť. Právě Berte odmítá vytěšňovat tyto nepřijemné vzpomínky, které přece tvoří základ naší reality. Unikátní projekt bude formou interaktivní instalace probíhat po celou dobu našeho festivalu v holešovické La Fabrice. Pohled do minulosti zcela jistě reflektuje i monodrama M.H.L. pozoruhodné slovenské autorky a performerky Slávky Daubnerové, která rekonstruuje složitý život první slovenské profesionální režisérky Magdy Husákové–Lokvencové, která byla dlouhá léta tabuizovanou postavou slovenské historie.

Od 15. do 24. října se v Praze představí desítky představení z různých koutů Evropy. Můžete z programu nějaká představení vyzdvihnout?

P. Š.: Ač rozhodně nepatří k fotbalové mekke, bude to právě Norsko, odkud k nám oceňovaný skandinávský nezávislý soubor Jo Strömgen Kompani přiveze svoji Taneční poctu fotbalového umění. Z Norska pocházejí také De Utvalgte (Vyvolení). Soubor, který balancuje mezi divadlem a dokumentem, se představí v Divadle Archa s inscenací Stíny, která vznikla na základě stejnojmenného dramatu od slavného skandinávského spisovatele Jona Fosseho. Již před více než dvěma lety se nám podařilo domluvit prezentaci čerstvé premiéry hudební performance Brodského koncerty inspirované pozicí ruského laureáta Nobelovy ceny Josepha Brodského. Tato pocta velkému básníkovi, který četl své verše jako ortodoxní

liturgické zpěvy, je dílem vlámských umělců Krisa Defoorta a Dirka Roofthoofa a slibuje mimořádný zážitek.

Letošní ročník festivalu se opět koná na netradičním místě. Minulý rok jste zavědli pražské diváky do budovy bývalého Federálního shromáždění, což byl výrazný počín, protože objekt FS byl několik desítek let nepřístupný. Na jaké netradiční místo se můžeme těšit v rámci 15. ročníku?

D. V.: Součástí programu se stal již každoročně site specific projekt Místa činu, akce vytvořená pro určité místo. Hledáme místa opuštěná, opomíjená, která nabízejí spektrum témat, a lze o nich uvažovat v různých rovinách. Cílem tohoto projektu je na místo upozornit, představit ho pražskému publiku. Pro letošní rok jsme našli krásnou funkcionalistickou budovu na Národní třídě, bývalý Dům uměleckého průmyslu, který postavil v roce 1936 architekt Oldřich Starý. Dům má velmi zajímavou historii, důležitou pro československý průmysl. Stavbu inicioval Svaz československého díla, jehož předsedou byl Jan Kotěra a působily zde takové osobnosti, jako byl Josef Gočár, Pavel Janák, Ladislav Sutnar, Jan E. Koula a další, sídlilo zde nakladatelství Družstevní práce, které se svazem spolupracovalo. V přízemí domu si mnozí ještě pamatují na prodejnu Krásná jízba a na Ústředí lidové umělecké výroby (ÚLUV), kde byl jednou z posledních akcí projekt Česká alternativa, což byla velmi významná porevoluční výstava.

Najít takový prostor pro umění musí být v Praze velmi těžké. Jak se vám to podařilo?

D. V.: To je vždycky velmi těžké a do poslední chvíle napínavé. My už to vnímáme jako součást našeho výzkumu, jako proces celého projektu. Pracujeme site specific, chceme nabídnout program zaměřený na prolínání různých oborů současného umění, a to ve specifickém místě. Situace u nás je stále složitá. Majitelé objektů a developoři se ještě nenaucili vidět v této možnosti nějakou přidanou hodnotu. Mají strach, nerozumí tomu. V jiných zemích, a už se nedá říct, že na západě, protože v Polsku nebo v Maďarsku je ta situace lepší, se pro umění využívá mnohem více netradičních míst. Vlastním nějaký objekt a mám s ním dlouhodobé plány, tak ho na krátkou dobu půjčím pro umělecké aktivity. Například Berlínské nebo Benátské bienále probíhá každý rok v prázdných domech, většinou před rekonstrukcí, je to běžná součást podpory umění. Letošní rok se nám však podařilo najít osvětlenou majitelku a majitele, kteří našemu záměru rozumí a podporují ho. Z toho máme velkou radost.

Jaký připravujete program do bývalého Ústředí lidové umělecké výroby?

D. V.: Diváci se mohou opět těšit na výstavy, performance, projekce, komentované procházky výstavou, budovou a okolím, přednášky o architektuře. Součástí programu Místa činu je „Fórum budoucnosti II.“, které se minulý rok věnovalo tématu „Kříže jako šance“. Fórum se konalo ve Sněmovně národů a zúčastnilo se ho 500 lidí. Letošní téma jsme nazvali „Ropná párty končí“ a opět jsme získali důležité osobnosti společenského života – Petru Procházkovou, Igora Blaževiče, Martina Marečka a další. Plánujeme komentované procházky ÚLUVem a po Národní třídě, s historikem umění Rostislavem Šváchou a Zdeňkem Lukešem, nebo spisovatelem Václavem Cilkem. Uvedeme i filmovou premiéru, dokument Eriky Hníkové o tom, jak jsme v roce 2006 obsadili bývalou zubní polikliniku v Jungmannově ulici, což je vlastně za rohem.

> Děkujeme za rozhovor.